Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

SỐ THỨ 1385 NGÀY THỨ NĂM 15 MARS 1923 – NGÀY 23 THÁNG GIÊNG ANNAM NĂM QUÍ-HỢI NĂM THỨ 13

PROPRIÉTAIRE — NGUYỄN-VĂN-CỦA

TÉLÉPHONE: 202

Adresse télégraphique: LUCTINH—SAIGON

GIÁ BÁN

	Đông-pháp	Ngoại-quốc
Một năm	12$00	18$00
Sáu tháng	6.50	9.00
Ba tháng	3.50	4.50

BẢN LẺ MỖI SỐ 0$05

Mua báo thì bắt đầu từ ngày mồng một và ngày 15 mỗi tháng và phải trả tiền trước.

LỤC-TỈNH TÂN-VĂN & NAM-TRUNG NHỰT-BÁO RÉUNIS)

閩新省六！報日中南

JOURNAL QUỐTIDIEN

NHỰT BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và chúa nhựt

POUR LES ANNONCES

S'ADRESSER:

A Saigon: aux Bureaux du journal rue Catinat, 155-157 (1er étage)

A Hanoi: aux Bureaux du Trung-Bắc Tân-Văn.

A Paris: chez M. M. Raynaud & Cie 9, rue Treschet

Un traité a fortfait pour les contrats de longue durée. Les prix sont payables d'avance.

Thơ, chèques và mandats gởi mua báo thì đề ngày cho M. NGUYỄN-VĂN-CỦA, Thơ-ký Lục-tỉnh Tân-Văn, còn bài vở đăng báo thì đề cho M. LÊ-HOÀNG-MƯU, chủ bút

No 575

Á-PHIỆN

(Tiếp theo)

BÁT CHƯỚC HÚT ĐẤU GIÁ Á-PHIỆN NHÀ-NƯỚC NẤU Á-PHIỆN

Từ ngày Nhà nước Langsa sang đây cai trị, thì việc chánh-trị càng ngày càng chỉnh đốn lại Nên ci-quốc khách kiều-cư nhiều hơn hồi, vì họ đã quen đường đi nước bước xứ ta, và lại nhờ cuộc chánh-trị của Nhà-nước Đại pháp tự-do hơn thuở vua Annam la. Bởi thế nên khách kiều-cư hút á-phiện một là đặng trợ việc chánh nước, hai là đặng khuây lãng đừng nhớ nhà, ba là đặng khoái khoản hết mọi. Annam ta thấy vậy mới bắt chước mà hút á-phiện, càng ngày càng đông, nên á phiện thành ra một món hàng chạy.

Nhà-nước lúc ấy thuế thương-chánh chưa hậy nên mới bán hoa-chi á-phiện cho hai người Pháp, mỗi năm là 92.000 đồng.

Tuy là bán á-phiện thạnh lợi nhiều, nhưng hai người Pháp lại bị hại đàng khác, là vì bỏi Nhà-nước Pháp mới chiếm trị chưa bình được cả thiên-hạ, nếu giặc chỗm giặc khỏi thường hay nhỏ dậy và cướp phá. Thấy vậy Nhà-nước mới giao cho hai người Pháp trọn quyền nhưng mỗi năm phải đóng cho Nhà-nước một phần lợi, hễ lợi nhiều thì chia nhiều, lợi ít thì chia ít. Chưa gì mới năm đầu mà hai người Pháp ấy đã thâm tâm quá lẽ, nên sở sách tính ra thì đã thấy lỗi sự gian tham. Vì vậy mà Nhà-nước phải kiện hai người ấy đến tòa rồi lại ăn cắp của Nhà-nước. Từ đó Nhà-nước mới lấy lại không cho hai người ấy lấy bán á-phiện nữa.

Năm ấy là năm 1864, Nhà-nước nhờ có mấy việc như vậy mới thấy á-phiện có lợi nhiều, nên mới định đến giá bán á-phiện, đến một kỳ là ba năm.

Năm đầu bọn khách kiều-cư đấu được giá bán á-phiện, nên lúc đó ky cóc cất tại Cho-lớn một chỗ lò nấu.

Đến mấy lần đấu sau tuy là lợi vô nhiều, mà Nhà-nước cũng không lòng giá thêm, nên cũng là bọn khách kiều-cư đấu được. Qua năm 1881, ngày 20 Janvier, Nhà-nước đấu giá thuế á-phiện lại, cũng là một kỳ ba năm, định giá đấu chót bết là 5 triệu quan (7millions de francs) nhưng kêu thêm một thứ thuế rượu nữa. Kỳ đấu này bọn khách kiều-cư nói rằng giá nặng lắm, nên làm đơn kêu nài, rốt lại không chịu ra đấu.

Lúc ấy đời quan Nguyên-soái Nam-kỳ là ông *Le Myre de Vilers* thấy vậy nên ngài tính để cho Nhà-nước bán á-phiện, nên mới mời Hội-đồng quản-hạt nhóm lại mà bàn nghị vấn-đề ấy.

Chiếu theo chỉ dụ đề ngày 8 Février 1858, nên Hội-đồng quản-hạt đã lập ra rồi. Đoạn hội-đồng nhóm lại mới bàn rằng: Nếu hoa-chi bán á-phiện đã vì tay khách kiều-cư thì có ngày kia sẽ sanh lắm điều trở ngại và càng hệ đến cái thế lực của người Pháp tại xứ Nam-kỳ, càng là đến sự thâu mãi trong xứ, nên định lập sở thâu thuế ngoại ngạch về á-phiện.

Bởi *cớ ấy* qua ngày 17 Mai năm 1881, mới có chỉ-dụ của đức Giám-quốc định bãi cuộc đấu giá bán á-phiện đặng lập sở thuế ngoại ngạch đề Nhà-nước bán á-phiện.

Rồi đó Nhà-nước khởi sự cất tại Saigon một cái nhà nấu á phiện (Manufacture d'opium), qua đến năm 1882, cất mới xong. Nhà-nước mới nấu á-phiện mà bán.

Tuy là lúc mới khởi đoạn có lắm điều trở ngại, nhưng chừng ấy lợi thâu về nhiều hơn mọi năm.

Ban đầu Nhà-nước nấu á-phiện hỏi còn lỏi-thỏi lắm, nên Nhà-nước lại lấy giá cuộc nấu á-phiện. Có một tên khách kiều-cư đấu được, mỗi kì-lô đấu 0$ 50 tiền công. Đến năm 1891 Nhà-nước thông thạo nghề nấu á-phiện rồi, mới nết đấu giá việc nấu á-phiện nữa.

Từ khi Nhà-nước nấu á-phiện mà bán, thì mỗi năm lời được 10 triệu quan, càng ngày càng cải-lương việc nấu á-phiện hoài.

Thầu-ô — Thầu-bạch

Trải thầu là thứ trái mà người ta để lấy mũ dùng mà nấu á phiện. Thầu có hai thứ gọi là thầu-ô, thầu-bạch.

1° — Thầu-ô (pavot noir) thì bông nó đỏ lợt, còn hột nó đen, nên người ta gọi nó ô. Ở bên Đại-pháp người ta trồng lấy hột nấy để trồng đặng xem bông nó chơi, như bên ta trồng bông hườn bông cúc vậy, cũng có chỗ trồng thầu-ô đặng nấu ra dầu gọi là *huile d'œillette*.

2 Thầu-bạch(pavot blanc)thì hột nó trắng nên người ta gọi nó bạch. Thứ nấy mới thiệt để nấu á-phiện. Ở miệt Ai-cập (Egypte) bên Tây-á đông (Asie mineur), bên Ấn-độ (Inde), bên Tàu, bên Vân-nam trồng thứ ấy nhiều lắm.

Cách trồng mỗi xứ mỗi khác nhau.

Như nhà nấu á-phiện ở Saigon thì nấu có hai thứ là thứ *Bénarès* ở bên Ấn-độ và thứ ở bên Vân-nam.

Trần-văn-CHIM.

(*Còi tiếp*).

MỘT ĐÁM CƯỚP NGƯỜI VÀ LẤY CỦA

Một người đờn-bà có thai ba tháng bị sảo và hai người đờn-ông cũng bị bịnh nặng Nguyên có hai vợ chồng tên H... ở Thủ-đức mướn xe-bò tên Liễu, chở nem xuống bán chợ Saigon, đến 20 giờ 30 tối Annam vừa rồi. Xuống tới khỏi cầu Bang-ky là 10 giờ rưỡi đêm, gặp một đảng ăn-cướp chừng 7 đứa áp lại đánh chết xe-bò bỏ chạy. Cản hai vợ chồng người bán nem ngã trên mới vừa thức dậy, thì bị chúng nó đờn nhau chưa lối xuống, thì thì đánh rất nặng mà lục soát kiếm tiền thì chỉ lấy trong mình người đờn-bà có ba đồng bạc, rồi chúng nó chia nhau ba đứa. Lại bắt người đờn-bà đem vô vườn cao-su gần đó, còn bốn đứa thì giữ người đờn-ông và hăm dọa, nếu la thì chúng nó giết chết, độ-nhe giờ đồng-hồ người chồng đau lòng vì chúng nó bắt vợ nên rán la rán kêu lắm ra nhà lồng Binh-hòa-xã Giadịnh mà cáo báo, thì gặp thầy Hương-quản cũng sắp lồng chạy kêu linh vô đến nơi. Song vì Trời tối phân chúng nó trốn trong rừng nên kiếm không ra, nên ngã lòng muốn trở về, may đâu có ông Quản Truc tại (Giadịnh) vừa hay tin thì ngài bết lòng lo tiếp cứu. Ngài chạy về tới nơi hỏi đâu đuôi, rồi ngài nói rằng, chúng nó đã cướp tiền còn bắt vợ ngươi ta đi, vậy phải tìm bắt nội đêm nay cho được. Như vậy rồi ngài hiệp cùng Hương-quản và linh đốc sức kiếm, và hỏi những người lân-cận. Cách hai giờ đồng-hồ chúng nó mới bắt người đờn-bà ra, khi ra gần đường người đờn-bà la lớn, nên ngài tiếp được theo bắt đặng cả hai đứa trong lúc đó, rồi đem nạp cho ông Cò Ở Giadịnh nói đem giải. Còn một đứa thì trốn mất. Đến nay cũng chưa bắt được. Còn bà người bị bịnh, quan thầy khám nghiệm có chứng rằng người đờn-bà bị sảo thai. Còn hai người chồng bị đánh cũng nặng nên cả hai phải nằm nhà thương Giadịnh. Chắc xe bò nếu bọn. Sáng hôm đó lấy lời khai xong giải nội vụ qua Tòa. Hễ có nay hai thằng giết-mang bị cám trong khám mà chờ mới đưa nữa hầu lãnh án một lượt.

Đọc trọng quan trên lấy làm công bình phạt quân cường đạo nầy một cách nặng-nề, kẻo chúng nó hiếp người lương-thiện một cách rất tàn nhẫn. Vụ nầy nhờ ông Quản Truc hết lòng mới bắt được, vì bịnh nhơn nghĩ rất ghê quân trộm cướp, nên nếu đâu bị hoạn họa thì ngài tiếp cứu một cách tận tâm, thiệt rất đáng khen.

G. B. Bùi-quang-Vân.

Ai là người chết không chôn ?
Ai là người chôn không chết ?

(Tiếp theo)

Thế con người ở đời, tất phải có nghĩa-vụ gì đối đãi nhau với đồng-loại; không những đối ấu khái nẵng, mẹt nghỉ, khốc tâm, chết là chôn, chôn rồi là chết, thì có lý-thú gì. Bao nhiêu những sự-nghiệp của người vị-kỷ, xem lắm-khi như lành-mạng, bao nhiêu những sự-nghiệp của người vì-tha, trọng nhơn-nghĩa như Thái-tan; có hai phải lẽ đua nhau ở đời, rồi việc đời mới nên chơn. Bèn thì, ta trọng cái thân sống, bận thì, ta quí cái tinh-hồn, có hai đàng như thế, rồi nhiều-điều mới xanh xuất cái thì sở non lấp bằn, lận đầy nước, tuông từng trời, kẻ mong danh-dự người đời ấm êm no. Ôi, ngôi-sương thaycho người đi kiếm miếng ăn, hang-hàn thay cho người đi tìm nẻo chết !...

Đang buổi thế-giới thông-đồng, nhơn-loại chấn-hưng đã cùng nam cực-bắc — mà ngẫm ra mỗi ... trong tự nước tang-nguyên — Có phải một đàng đi kiếm miếng ăn, mà đàng đi tìm nẻo chết lấy chăng ? Ôi, có ăn mới có chết, có chết bỏi ăn, ăn chết, chết ăn, Thế-gian ngày nào cho hết việc ?

— À, ta biết dư. Thế là cái chánh-sách rất cay nghiệt của Tạo-hóa đối với la đó chớ gì. Làm gì rồi nhơn loại phải chịu cái chánh-sách của ông vua Trời. (Ông Carrel các báo đã có nói đăng trước kia, đối với vua trời, tưởng là một tay sách mạng vậy.)

Ôi, xưa nay xương trắng lấp nhi, ngẫm-ngang gò đống, mà ai có biết đống xương nào là xương của người hiền, đống xương nào là xương của kẻ ngu chăng ? Hay bãi-quí mỗ nào cũng mỗ người cỏ, xương nào cũng đống xương tàng vậy ru !

Mà thật thế. ai đem nghề hóa-học, bác-học mà phân phán, mà khảo cứu thế nào hầu được những đống xương lanh ngắt dưới suối sương.

Người cần chỉ biết được, còn sáng-biết được, là nhờ có bia kỷ-niệm, có án văn-chương, thỉnh-thoảng còn ghi trong sử-sách kia, thì non sông sau nầy mới lưu tuổi cho, đẹp để cho. Thế là những hạng người chôn mà chưa chết

Lưu phương thiên cổ, di xú vạn niên ; đăng là một chết, nhưng khác nhau chi chết! thôi chết thơm nẫy thối. Rốt cuộc con người là thế ấy.

Những hạng người chôn rồi mà sờ sờ chết, để kể sự-tượng trên kia, tưởng ai là người có chí đương đời, lại chẳng mong tìm nẻo chết ấy mà chết?

Còn những hạng người không giáo-dục kia, đang ngất ngư ngất ngưởng kiếm ăn ngoài đường cái đó thôi gì, lâm khốc-hại cho quốc-gia xã-hội biết bao mà kể, mà nhắc là cái bọn giả trang quân-tử có học-thức lì nhiều xíu, tại càng nước-nại... Tai ta ai bọn vô nguyện-khí, thế là cái bọn chết rồi mà chưa chôn đó chớ chi.

Trộm nghĩ, nước có giáo-dục, dân mới có tư-cách, dân có tư-cách, thì muốn việc gì mới mong chăm-chỉnh lắm nổi. Nhưng muốn dân tư-cách được hoàn-toàn, thì sự giáo-dục không chỉ cần gấp hơn hết là phải lưu-tâm về tri-dục và đức-dục là gai; thậm chí người kém phần giáo dục, mà có chất tri-dục và đức-dục, cũng còn có cho đời nhiều, còn hơn cái đám như chết mà chưa chôn kia, lâu cái lẻ thường kiếm ăn hằng ngày, mà lì hay mưu đến cái việc cũng ăn cũng nằm, cũng sống cũng chết — ăn rồi chết, chết rồi chôn cha con nhà Việt-nam ta mai mấy ra thế nào. Thế là một trách-nhiệm lớn lao của nhà khai-trí tiến-đức ta nên chăm non vào buổi nầy.

Sá chi đêm chết chưa chôn,
Chôn rồi như vẫn sanh-tồn là bay.
Hay chẳng ta kém nỗi nầy ?

Trung-Trực

MIẾNG TRẦU ĐIỂU THUỐC

Người ta khi ngồi trò chuyện cùng nhau, không có miếng trầu điếu thuốc thời cũng lạt lẽo, buộc khi phẩm bình thơ phú, thời trước thuật văn-chương, đời mai đèo gọt, mà không có khói trắng phì phèo, môi son nhóp nhép, làm tư-vị trợ-hứng cho cuộc ngâm nga, nghe như cũng mất thú lắm ru; cho đến những người làm lụng cần-nhặc, bọn lao động thợ thuyền, kẻ cày cấy ruộng đất, đều cần lấy miếng trầu điếu thuốc làm vui, mới quên hết mệt mỏi đi đặng, cho nên ai cũng có ăn câu trầu, hút thuốc giấy ; nhưng có và đừng dùng nhiều quá, thời cũng không hại gì, chỉ có hại một điều là người mình đã biết cái tinh tập quán của người mình hay dùng sau-triu thuốc-giấy, mà sao không biết lợi dụng sự buôn bán cho người bản xứ tiêu thụ lấy thổ sản của nước mình, mà lại để cho người ngoại chiếm mất phần lợi, thật là thằng cuội, nằm sao đến miệng sung-sướng ! Ngày trước có đức ông Ninh-thuận-Vương nọi thuốc điếu thường dùng thứ giấy tinh mềng của ta vấn thuốc mà không dùng giấy quyến Tàu, vì ngài nói : « Thuốc mình thời nên dùng giấy mình cho tiện ». Coi như thế thời lúc ấy cả ba xu hãy giờ có bốn năm người xin, mà cũng đã có cái lý-tưởng như vậy, huống hồ đời nầy cái nghề thuốc giấy đã phát minh được nhiều ra thứ lắm, các nhà trí-thức bác-học đa viễn-vông mà không biết chăng nên nghiên cứu sự làm giấy, mà lợi dụng cho bổn vật của mình thời hữu ích biết bao nhiêu để chỉ lỗ đỏ nữ mình nữa người khỏi cơ lầm.

Tôi tuy là phụ-nhân, nhưng cũng hăm-mở sự tiến-hóa của quốc dân, mong sao ngày thêm phát đạt thăng tiến, vậy có mấy lời thô sơ bày tỏ, xin các ngài rao mình bải nội tâm lượng cho, chớ lấy làm cười thời may lắm, mà sau này việc ấy có thành công như lòng tôi ước ao, thời lại may cho đường kinh-tế của xã-hội vậy.

Đạm-Phương nữ-sĩ Hải.

Vô-tuyến điện

Bordeaux ngày 13 Mars 1923.

Trở lại làm việc

Hôm thứ hai nầy nhơn-công ở các mỏ than đá ở các tỉnh thuộc về bờ sông Loire thôi phế-công trở lại làm việc như thường.

Sứ thần Ăng-lê

Quan Sứ-thần Ăng-lê là ông Marquis Crewe đau phổi, càng bịnh rất nguy.

Ông Maginot

Quan Bình-bộ thượng-thơ là ông Maginot sang thành Bruxelles hôm sáng thứ hai bàn-nghị cùng quan Thượng-thơ bộ Binh-quốc Bỉnh-gích là ông Devèze.

Ông Poincaré

Quan Thủ-tướng Poincaré sang thành Bruxelles hôm chiều thứ hai ; sau khi ông đến nơi thì nhóm lại hội-nghị. Bên Bỉnh-gích thì có ông Theunis, ông Jasper, ông Devèze, quan Nguyên-soái Ruelquoy quản-đốc binh Bỉnh-gích chiếm đất bên Ăc-lơ-măng, và quan Thượng-thơ bộ Thế-lộ Neujean. Bên Langsa có ông Poincaré, ông Tro-cquer, ông Maginot, quan Nguyên-soái Degoutte và nhiều vị phái-viên.

Ăng-lê

Báo Le Temps nói rằng bên thành Londres (Ăng-lê) tổ ý cần nghe các việc hội-nghị bên Bruxe les. Các lời trần tố của ông Poincaré nói rồi làm cho rằng đồng dư-luận của nhiều nhà công luận cho rằng các phép trừng trị không kết quả được, và làm cho những người Ăng-lê một lòng cùng Langsa về sự còn binh tỉnh Ruhr được trong-cậy lại như cũ.

Việc thích-khách ở Ruhr

H-i-tên Ăc-lơ-măng bắt ở thành Buer về tội thích-khách một viên quan võ và một ông quan Langsa, tức giải về Recklinghausen, bên đào lên nơi bị tình bắn chết.

Thành Buer có lịnh cấm đàn đi đêm. Một toán linh tuần Langsa đi gặp một đám đông người. Sau khi ra hiệu lịnh rồi, linh phải đông binh khí. Trước khi có đám đông người, đàn ở Buer binh tịch, không nào đông. Người ta nghi cho là một hai người thuộc phe bảo quốc làm cho rối loạn. Dân thì cũng cứ bình-yên, nhưng cũng còn phải sợ những bọn bảo-quốc kinh khuấy rối.

Báo Intransigeant nói rằng bởi binh chiếm tỉnh Ruhr cho nên Ăc-lơ-măng toan sắp đặt mọi điều hiểm trở trong ấy, vì bọn sắp đặt ấy chuyên xích mích-nhơ & Xi-lê-xi lắc so.

Báo Le Temps hỏi không biết Ăc-lơ-măng nếu thắng được Đông-minh rồi đem binh chiếm Banh-gích và Langsa mà bị các đều trở-ngại như Langsa bị bên tỉnh Ruhr thì Ăc-lơ-măng làm sao. Báo ấy nhắc lúc Ăc-lơ-măng chiếm nước Lanxe, không gợi phải bị thích-khách mới bắt viên chức đem về làm vật tin, đốt nhà cửa, bắn người về tội. Báo ấy lại chỉ những ngại-điều của Ăc-lơ-măng đáng ngại 13 Octobre 1915 trong tờ công-bố ấn hành tại thành Gand phát tứ và đây về Ăc-lơ-măng những đàn Banh-gích nào mà không chịu làm việc.

Trung-hoa

Đức Giám-quốc không chấp đơn cáo thối của tòa Nội-các vì Nhựt-bổn mới tự ý qua chắc là tòa Nội-các còn giữ chức ít lâu nữa.

Ăng-lê

Chánh-phủ Ăng-lê duyệt-y lời xin của Langsa về sự quản-lý các đường xe lửa ở miền Cologne.

Tàu chìm

Thành Athènes bảo tin một chiếc tàu vùng ghe chìm gần thành Salamine. Hai trăm người bị hại.

TÒA ĐẠI HÌNH

Quan chánh Tòa Thượng-thẩm Saigon lập nghị-định ngày 12 Mars 1923 cắt cử quan Tòa xử đại-hình kỳ nhì như sau nầy.

Tòa đại-hình Saigon nhóm ngày thứ ba 9 Avril 1923

Ông Carré, nghị-sự tòa Thượng-thẩm làm chánh Tòa ; Ông André và ông d'Hooghe, nghị-sự Tòa Thượng-thẩm ngồi tả hữu.

Tòa đại hình Vinhlong nhóm ngày thứ hai 25 Avril 1923

Ông André, nghị-sự Tòa Thượng-thẩm làm chánh Tòa ; quan chánh Tòa sơ Vinhlong và chánh Tòa sơ Bentre ngồi tả hữu.

Tòa đại hình Cântho nhóm ngày thứ ba 1er Mai 1923

Ông Carré, nghị-sự Tòa Thượng-thẩm làm chánh Tòa ; quan chánh Tòa bổn tỉnh và quan chánh Tòa Sóc-trăng ngồi tả hữu.

Tòa đại hình Namvian nhóm ngày thứ ba 22 Mai 1923

Ông Moullin, nghị-sự Tòa Thượng-thẩm làm chánh Tòa ; quan chánh Tòa bổn tỉnh và quan chánh Tòa Châu-đốc ngồi tả hữu.

Tòa đại hình Mythô nhóm ngày thứ hai 4 Juin 1923

Ông d'Hooghe, nghị-sự Tòa Thượng-thẩm làm chánh Tòa.

Quan chánh Tòa bổn tỉnh và quan chánh Tòa Travinh ngồi tả hữu.

Đông-pháp Thời-sự

NAM-KỲ

Sập nhà

Trưa hôm qua lối 2 giờ có một cái nhà ở trong nhà trăng (Salaie Enfance) khi không bị sập, ngã ra mới có hai người khách và một người Annam bị đè chết.

Vụ nầy còn ra rắt.

Ăn cắp dưới tàu

12 giờ khuya, bữa hôm kia, có một tên khách Kảo-cai dưới tàu Pakboi ăn cắp 150 $. 85 bạc ấy để trong một cái rương mở đặng trả tiền công cho bổ bạn. Nó cay cái nắp ra mà lấy bạc rồi đem giấu giếm bạc thì giấu trong cái hộp Hương-nam-chăm, sáo bạc đồng thì để trong chỗ lò lửa.

Ông Cò sai ba người linh Mật-thám xuống xét thì tìm gặp bạc đồng và trong lúc đó quan tàu lại bắt đặng tên ăn-cắp đang mở cái hộp Hương-nam-chăm ra mà lấy bạc giấy.

Mấy tên khách làm công dưới tàu đều áp lại mà « tẻ » tên khách gian-manh nầy một hồi, nếu không có ba người linh Mật-thám cầm giữ thì tên ăn-cắp ấy cũng « xây cái lò-bô ».

Ai biểu ăn-cắp mà chi ?

Té bỏ quên thơ

Hôm qua có chiếc tàu Ăng-lê tên là Pongtong một tên. Lối 6 giờ mấy có một tên khách Trung-đồng tên là Trương-Viêng đi lên thang bị chóng mặt hay là mắc xâm chi đó, nên té rớt xuống, từ trên lô xuống chừng 10 thước, bị bể sọ, lối một lát chết tốt.

Một chút rồi ro đã hại một mạng con người.

Đồ bỏ quên

Mme B.... nữ Giáo-viên, khai rằng có bỏ quên một cái khăn choàn trên xe-kéo không nhớ số.

***

M. M. P.... Bát-tịt, cũng bỏ quên trên xe-kéo không nhớ số một gói đồ trong đó đựng đồ lặp-nha.

***

M. B.... Cò sở Tuần-thành cũng khai rằng bỏ quên một cái hiệp đựng điếc hiệu Hirdt để trong một cái đa vàng trên xe-kéo.

Một vụ đâm chết ở Cholon

Hôm qua ở tại đường Cây-mai có hai bọn Khách-trú đâm chém nhau một cách dữ-dội, nghe nói cũng bởi đàn-bà mà sanh ra.

Trong lúc hai đàng ẩu-đả cũng nhau thì nhờ có tình Tuần-cảnh đến, nên tang-vạ không thấy một tên chết, một người Annam bị bịnh nặng và hai tên khách nữa cũng bị vít mà nhẹ.

Có một người biện Tây tên là *Pascal* đang lúc bọn sự ẩu-đả với nhau, xen vô thừa trước hết, mà người mình có muốn mua thực thuốc Cầm-lệ, cũng tỉ đặng thứ thuốc tinh toàn thuốc Cầm-lệ vậy, chính người ở đất Cầm-lệ vẫn nói như thế. Cái cách buôn bán họ rất là khôn khéo, cho đến các hàng xén bán thuốc quả thuốc gói mà cũng lấn phần hơn người mình, chớ không đợi bàng to vẫn lớn mới chiếm cái địa-vị tối cao hơn người mình đâu, tưởng các nhà thương-gia nên lưu-tâm mà bổ cứu lại.

Lại còn một điều, quốc-dân ta nên chú ý đến, tờ xưa nay chúng ta chỉ dùng thuốc lá thì cần bẩn xử trồng ra, mà giấy vấn thuốc lá lại là giấy của Tàu đem sang bán cho mình, thế thời người còn nông nỗi tem cách làm ra một thứ giấy như giấy quyến (người giấp ấy mà dùng chẳng là hoàn toàn hơn hay sao, tôi có nghe các ngài thiện-bổi than chuyện lại rằng : Ngày trước có đức ông Ninh-thuận-Vương nọi thuốc điếu thường dùng thứ giấy tinh mềng của ta vấn thuốc mà không dùng giấy quyến Tàu, vì ngài nói : « Thuốc mình thời nên dùng giấy mình cho tiện ». Coi như thế thời lúc ấy cả ba xu hãy giờ có bốn năm người xin, mà cũng đã có cái lý-tưởng như vậy, huống hồ đời nầy cái nghề thuốc giấy đã phát minh được nhiều ra thứ lắm, các nhà trí-thức bác-học đa viễn-vông mà không biết chăng nên nghiên cứu sự làm giấy, mà lợi dụng cho bổn vật của mình thời hữu ích biết bao nhiêu để chỉ lỗ đỏ nữ mình nữa người khỏi cơ lầm.

Tôi tuy là phụ-nhân, nhưng cũng hăm-mở sự tiến-hóa của quốc dân, mong sao ngày thêm phát đạt thăng tiến, vậy có mấy lời thô sơ bày tỏ, xin các ngài rao mình bải nội tâm lượng cho, chớ lấy làm cười thời may lắm, mà sau này việc ấy có thành công như lòng tôi ước ao, thời lại may cho đường kinh-tế của xã-hội vậy.

Đạm-Phương nữ-sĩ Hải.

Cơ tay dành gấy chữ dòng

CHOLACH. — Cô sáng kia, nhờ ơn Tạo-hóa nâng cho cái dung nhan đẹp đẽ, mà nợ trần dùng To nhen-nhăm chi cho qua nhiêu, lại thêm ân may gốc lối, lối đến trường, chẳng bao lâu mà gặt ra một cái trường hoa ngượt ngượt hoa, biết mấy ai là người dưng dìu.

Xuân còn dương ngộ, nhụy vẫn chưa phai, phương chi cảnh vật bao la, là cảnh vật rất đa tình, nỡ đâu lại ở vô tình sao phải.

Lão lực vườn xuân khắp mỗ, ong bướm vào ra, sáng gặp được một người đồng chữ tài tình ; trai cũng đẹp,gái cũng xinh may sau bỏ đuyên trăm cầu, vào học bổ-kinh, thì hương lửa ba sinh lấy làm thỏa-ý hằng. Ấy là cái bí-vọng của cảng vậy ; chớ có ngờ đâu bọm cây đa cũ, khách bèo đó xưa, sông trong một dãy nông-trờ, trách thâm ai khéo hẹn-hò với ai . . . .

Nàng không ngờ như thế,mà cũng không ngờ rằng cái làm của nàng sẽ làm xôi-nát thân nàng.Người tình cảm nàng nay đi gặp một · bỏ giao sang,lối thôi tử duyên rồi rã, ân nghĩa phu phàng,ngày trông thêm thẹn, canh tàng ngao ngán. Nhưng mà ; thế phận chàng thiệt thế nào, càng nhau gặp mặt lắng sao ai đành ; cho nên nàng mới đến lận nơi, vào tận cổ ngươi tỉnh cho thỏa niềm tuôn trào. Nên đó đã đi đến trong sớm, sớ-tâm, quản lóc, chẳng khăn bội gia xem qua rất đẹp. Bây giờ mới ngồi thần tính : « Trong gặp chàng, đàng ở đời ít khi ; kẻo đa buồn tanh. Ngày sau khắc đêm lại năm canh, luống trông càng đợi. Dẫu sao cũ, có nơi nào dương gió giàu sang, nỡ lòng nào phụ duyên cũ càng, sương mờ tuyết lạnh, chiếc bóng cô thân, riêng tấi cho duyên phận, vài phần đen bạc, thêm ngon sầu lo ! »

Dương lúc nàng nghĩ ngợi ngổ ngang vẩn,có một người bước lại nói ; cũng hanh-vàn : « Có nay đi đâu, đi đến chi đây, hay muốn đem lòng, lòng trên gượo cùng tôi ? Vừa dợt ợ đanh tả tơi, nào chuyện lội chẳt ; từ đây cảo vậy nữa thôi ? ?

Trăm năm quyết kết vợ chồng,
Ai dâu nỡ rẻ ! cnữ đồng làm hai !
Chỉ em trong đo rang đợi,
Nguyệt hoa chỉ mấy cho đây tấm thân.
Dam khanghiêm những hạn thơo quên.
Trao đổi đức hạnh vụ phân chớ sai.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

HỎI NGƯỜI ANNAM

Chớ nên lộn thuốc của Ngoại-quốc với thuốc **Xứ Algérie** là Thuộc-địa Langsa. Hễ biết lựa thuốc rồi và thuốc trồi đất ở xứ Algérie mà hút, thì tức là dùng đồ thổ sản Algérie quả thiệt là đồ thổ sản Đại-pháp và chẳng có thứ thuốc nào ngon bằng. Hãy nên hút thuốc hiệu ***Trái-Đất***

Trung-Bắc

Quan lại thăng-chuyển

Có tin đích thực rằng: Cụ Tổng-đốc Nam-định là ông Phạm-văn-Thụ về hành thăng Thượng-thơ bộ hộ. — Cụ Tổng-đốc Nghệ-an Trần-đình-Đạ, thăng Thượng-thơ bộ-binh. — Cụ Tổng-đốc Bình-phủ Võ-Liễn thăng Thượng-thơ bộ công.

Bản quán xin kính lời chúc mừng ba cụ lớn vinh thăng.

Cọp

Thừa-thiên. — Tự Hương-thủy, Phú-bài-Vong cho đến Cầu bai nơi nơi dều kêu cọp phá, nơi thời bị bắt người nơi bắt trên bò heo chó, mấy xóm ở gần núi là sợ vì cọp mất cả lối xem ra cọp đó rày tự do lắm vào cả nhà người ta mà bắt không phải núp lèo hoặc chờ khi thất thế mới ngày. Độ tháng 7, 8 năm người cũng có một lúc cọp tự do như vậy mà vì không ai trị cho nên nay lại quen mau đó chi. Tưởng rằng quan địa phương nên sau mau bảo cáo để xin lính xin súng về trị đi cho an dân.

Cấm cờ-bạc

Thừa-thiên. — Quan sức mệt quan mà hễ cờ bạc đánh cá đánh mà có lễ những nhà có quyền cấm lại có quyền đánh bạc mạnh hơn kẻ không có quyền.

Mới đây phủ Thừa có sức đi các làng các lăng cấm nghiêm việc cờ-bạc vẫn như thường mà công việc cấm dân lại có phần trở nải lắm.

Tưởng rằng cấm mà không thi hành luật cấm cho chẳng biết sợ mà chỉ cấm bằng tờ bằng chữ thời cấm ấy cũng như không.

HÁT CAI-LƯƠNG

Từ ngày phong cháo « hát cai-lương » nổi dậy, nghĩa là từ ngày thầy *Pierre Tú* ở Mytho hiệp với thầy *Trương-duy-Toản* lập ban hát cải-lương đến nay, thì thiên-hạ đua nhau người nấm bảy trăm, kẻ một đôi ngàn bắt chước lập gánh hạt cải-lương.

Thấy cuộc lập hát cải-lương thì bắt nhờ cuộc đổ chế lúc nọ ăn-ác lập tiệm trà phe. Biết lại như cây bị bão, cây nầy chết tới cây kia ngã, dòm lại không còn mấy cây sống nổi.

Như hát cải-lương thì nay còn có mới vài bọn, nhưng chỉ có bọn thầy Pierre Tú và mười Tai lớn sự mà thôi. Vì sao vậy ? Là vì như bọn P. Tú cách sắp đặt phải nên nếp khiến cho người ưa xem.

Nói về tự bổn thì P. Tú không thiếu, thầy đàm năm mấy cái tập lớ, đọc theo kiểu nhà giàu kim thời, tốn có 5, 6 trăm ; đọn theo kiểu nhà giàu xưa dám tốn 7, 8 trăm đồng.

Còn như tay diễn-kịch thì thầy P. Tú lựa những tay thạo nghề, có thành có sắc, đám cho mỗi đứa 1000$ 800$ 900$. Nói qua bản tuồng thì sẵn có người vẫn chương kiệt tác lại lịch làm việc đó, nên lựa những chuyện bổ ích cho cang thường luân-lý mà đặt cho hạp theo phong-tục. Nên chi mà bọn người ta không vừng vàng sao được, như các bọn khác phần nhiều th cờ tự bổn mà thôi, còn sắp đặt hiết xao mà viện theo phong tục xưa, sao mà có vui có ích cho người ưa xem.

Vẫn hèm rày tôi cũng ít hay đi đâu, nhân bữa thứ bảy trên rồi đến xem hát nẫu thầy P. Tú, bài tuồng « *Tiếc nghĩa phi thường* » thật là tôi khen ngợi không cùng.

Tiếc vì còn một tháng nữa thầy P. Tú phải đi Lục-lĩnh, nên không còn mấy lần nữa mà ta được xem cho thỏa lòng thích chí.

Thấy vậy nên tôi thầm nghĩ: thế mà bọn hát của người không thạnh phát sao được. Trước xin từ nầy về sau ai có muốn lập gánh cải-lương thì trước hết được đủ như thầy P. Tú rồi sẽ bắt chước mà lập, kẻo không thì phải hại. rồi than rằng sao người đi hết vàng, còn mình hết bòn.

Bắt cứ chuyện gì cũng thế, muốn bắt chước rồi đã, thế mới khỏi hại.

Avis d'adjudication

Lieu, date et heure de l'adjudication : *Le 29 Mars 1923, à dix heures, au Bureau de l'Ingénieur en Chef des Travaux publics de Cochinchine à Saigon.*

Objet : *Reconstruction en béton armé du Pont sur le Canal Barîkh km 198+,* *P2è de la RouteColoniale N-16 (Subdivision de Soctrang).*

Importance approximative (non comprise la somme à valoir)..... 18.846$91

Cautionnements provisoire et définitif : 400$00 et 8,000 f. 00

Bureau où le dossier peut être consulté : *Bureau du Service Ordinaire de l'Arrondissement de l'Ouest » tous les jours, excepté les dimanches et jours fériés aux heures ordinaires d'ouverture des bureaux.*

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

Ngày 15 Mars 1923.

GIÁ BẠC

	Sớm mai
Nhà-nước	2 fr. 86
Ngân hàng Đông-pháp	2 95
Ngân hàng Hongkong Shanghai	2 95
Ngân hàng Chartered	2 95
Xã-ta Gérance de la Banque Ind. de Chine	2 91

Quốc trái của Đại-pháp

Tại Paris ngày 14 Mars 1923.

Và lợi 3 0/0	58 45	Và lợi 5 0/0	1920 87 00
Và lợi 5 0/0	1916. 72 20	Và lợi 6 0/0	1925 86 01
Và lợi 4 1/2	1918. 65 20		

MỄ CỐC

Giá lúa chở đến nhà-máy Chợlớn bao trả lại giá một trăm kí-lô

Vinhlong	4 p. 85 à 5 p. 00
Gocong	5 15 à 5 25
Bai-xau	5 10 à 5 15
Baclieu	5 15 à 5 20
Giá thường bực trung	5 00 à 5 15

TÀU SẼ TỚI

Chiếc *Jérusalem* ở Marseille sẽ tới ngày 19 tây.

Chiếc *Paul Lecat* ở Port-Said sẽ tới ngày 22 Mars.

Chiếc *l'Azay le Rideau* ở Haiphong sẽ tới ngày 24 Mars.

Chiếc *Amiral Niellу* ở Port-Said sẽ chạy đi Đông-pháp ngày 10 Mars.

Chiếc *Hupeh* ở Hương-cảng sẽ tới ngày 13 tây.

Chiếc *Sanfin Maru* ở Hương-cảng sẽ tới ngày 15 tây.

Chiếc *Telemachus* ở Hương-cảng sẽ tới ngày 15 tây.

Chiếc *l'Ellridge* ở San Francisco sẽ tới ngày 14 tây.

TÀU SẼ ĐI

Chiếc *Commissaire Pierre Lecocq* sẽ chạy đi Marseille ngày 26 Mars.

Chiếc *Dalny* ở Saigon sẽ chạy đi Haiphong ngày 14 Mars 10 giờ.

DỊP TỐT HỮU NHỨT VỚ NHỈ

Muốn bán một cái xe hơi hiệu :

RENAULT

18 H.P. 7 chỗ ngồi, còn mới, 3 000 đồng.

Ai muốn mua xin đến quán nhựt-trình mà thương nghị.

THIỆT LÀ RẤT HUÊ-DẠN

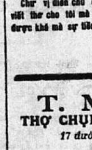

T. MORISE

NHÀ CHỤP HÌNH NHỨT

31, Place Chaneteria

(cửa chợ-cũ)

SAIGON

ĐỒ CHỤP HÌNH ĐỦ THỨ

Chụp hình tại chỗ và đến tại nhà tây ý người muốn.

CÁO BẠCH

Kính lời cùng chư quí vị điền chủ đặng trường. Tôi thay mặt cho hội nhà máy xay lúa ở Nhàđèn « Nisorias d'Extrême-Orient Saigon » mua lúa tại Baclieu.

Chư vị điền chủ ông nào muốn bán lúa, xin viết thơ cho tôi mà thương nghị, bán giá cả được khá mà sự tiện lợi lại chắc chắn.

Nay kính

NGUYỄN-DUY-HINH

Thành-hóa Moccay.

T. MORI

THỢ CHỤP HÌNH KHÉO

17 đường Filippini

SAIGON

Kính lời cho chư quí khách quen biết hãy nay đặng rõ rằng người mắc không đặng mạnh, nên kể từ ngày 30 Avril 1923 đặng mạnh, nên kể từ ngày 30 Avril 1923 đặng nhà chụp hình của người sẽ đóng cửa không chụp hình nữa.

Chụp hình trong tiệm cho đến ngày 15 Avril 1923.

Kiểu chụp hình đã lại giá rẻ cho người đứng chụp.

NGUYỄN-PHÁT-ĐẠT

COMMERÇANT

Rue des Caisses n° 15 Hanoi

Bán sỉ, bán lẻ đủ các thứ tơ lụa hàng bắc *(Soierie Tonkinois)* của các hãng cơ xảo Bắc-kỳ chế tạo ; ông, bà nào muốn mua sỉ nhiều thì gởi thơ thương nghị nơi tôi sẽ tính giá khác cho được phần lường lợi.

Ai muốn prix courant thì sẽ cho.

Adresse télégraphique,

NGUYỄN-PHÁT-ĐẠT, Hanoï.

Xe hơi kiểu mới

KIỂU MỚI RỐT HẾT HẠNG NHỨT ĐÂY

Xe-hơi hiệu : DE "DION-BOUTON,,

6 chỗ ngồi — 12 má-lực

Có năm sự quí :

Elégance *(Mạnh-bạo)* Là bởi sự đều-đặng, không sai sót, không chê đặng, rất đúng bực.

Confort *(Để-dạm)* Là bởi sự chịu dựng vững-vàng của nó.

Vitesse *(Lẹ-làn)* Là bởi sự sắp đặt từ tế cái xủ-bẩp của nó và nấp xi-lien.

Economie *(Gọn-ghẽ)* Là bởi sự sắp đặt xủ-bẩp từ tế.

Sécurité *(Vững đặt)* Là tại cái thắng nó tốt, đều 4 bánh với cái thắng sang số của nó.

Xe-hơi De « DION-BOUTON » bằng 10 má-lực

Được việc trong trường dầu lớn — Thường thường có lại những kiểu rất lạ

Xe-hơi « AMILCAR » bằng 6 má-lực

Xe nhỏ kiểu mạnh-bạo và gọn-ghẽ

Hãng *BERTHET, CHARRIÈRE & Cie* Saigon làm đại-lý.

MULFORD & Cie Philadelphie

Pastilles à la Menthe

Mầu hưng, Mầu tiêm

Cả trử bán tại hãng E. HEUMANN, số 60, *đường Mac-Mahon Saigon.*

Xe-máy và máy đèn điển

Sửa các thứ máy và bán đồ phụ tùng

Xe-máy mới bán từ 50 đồng mỗi cái

Còn ai muốn mua đi bán lại thì tìm giá khác

Lãnh bán xe-máy hiệu Phi-Phi và Malbrong xe thiệt hơn hết

ĐẠI-ÍCH, *162 đường des Marins CHOLON*

LỜI RAO

Vị muốn tính sổ sách hạ giá các món hóa vật 4%.

T. MORI Bazar Japonais,

17, rue Filippini SAIGON.

Bán gạch

Quí vị có cần dùng mua gạch cết nhà thì xin viết thơ cho.

N. TRƯƠNG-SĨ-THĂNG, *Entrepreneur à Nhatrang.*

Một trăm đồng (100 đồng) một muôn chở tới gare Saigon.

Như quí vị muốn coi kiểu gạch thì M. Thăng sẽ gởi cho.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

PHARMACIE ASIATIQUE

38, rue de Canton — à Cholon

HỒ-PHÁCH BẢO-LONG-HUỜN

Thứ thuốc hườn này chuyên trị con nít cấp mạng kinh-phong ; hoặc nam phụ các thứ bịnh chứng, cứ coi theo dấy mà uống thì thấy mạnh liền.

Như cấp-kinh-phong, ọc sữa, sổ sá, ra mũ hôi thĩnh ; hoặc thương thử thương hàng, xây xẩm tối tăm, hoặc đau thất vượt ; phải dùng nước lạc-bà mà uống với thuốc thì hết.

Như mang-kinh-phong đàm chận, nóng nẩy nằn nẻt, đau bụng mửa ỉa ; phải dùng nước gừng mà uống với thuốc. Hoặc bị ám hư bão động phát nhiệt, ho hen sổ sá, miệng nóng lưỡi khô ; phải dùng nước bạch-mão-tông mà uống với thuốc. Hoặc tâm thần hoảng hốt, thái thập khiếp sợ, hoặc nóng nẩy phát cuồn, tiểu tiện bế huất ; phải dùng nước lạc-bà tâm (tim bứt) mà uống với thuốc.

Hoặc hung phúc bão muộn, tâm thăng khí thăng ; phải dùng nước mộc-hương mà uống với thuốc.

Ăn uống không tiêu, ỉ khí ợ chua ; phải dùng nước cứt-bằng mà uống với thuốc.

Phàm những ma-dậu cùng bang-chẩn mà chưa mọc thì hòa thuốc với nước sôi mà uống ; như đã đã mọc rồi thì chẳng nên uống.

Con nít chưa đầy tháng phải mài thuốc với sữa rồi thoa nơi chót vú mà cho nó bú ; mỗi bườn phải ra 3 lần. — Con nít được 6 tháng mới bườn cho uống hai lần. — Một tuổi cho uống mỗi lần 1 bườn. — Người lớn uống 2 bườn. — Đàn-bà có thai không nên uống.

Phải sử những đồ lạnh lẻo sống sít, cá tanh cầu mỡ, hoặc đồ chiên nướng nóng nẩy chẳng nên ăn. Kị dùng đồ bằng sắt.

Chư-tôn có mua thuốc nầy xin hãy nhìn cho kỹ cái nhãn Ông Phật Bặp cầu Bình-Thiên-Đường thì mới khỏi lầm đồ giả.

Y-học-sĩ, Vi-Tế-Sanh chế.

NGUYỄN-VAN-THIẾT

Quản-lý

PHÁP-VIỆT KHÁCH-LẦU

Hôtel de France

N° 157, rue Catinat, N° 157. — SAIGON

PHÒNG

Mát mẻ, Thanh tịnh

PHÒNG TẮM Sạch-sẽ, có Máy

GIÁ RẺ

HÃNG CAO-SU TẠI CẦU-KHO

LỜI RAO

Cho mấy chú có xe kéo cho muốn

Nên dùng thứ Cao-su pneus C.C.M cho xe mình.

Vỏ (enveloppes) hạng nhứt, một cặp 9 đồng ; Ruột (chambres à air) 2$60 một cặp.

Tại Hãng nấu Cao-su, ở đường Donaumont Saigon.

THỬ LÂU NĂM VÀ HIỆU NGHIỆM HƠN HẾT

THUỐC THỤC PEYRARD

Ở D'ALGER

đã trừ bịnh ĐAU-LẬU ĐỘI-TINH và các chứng bịnh ĐƯỜNG TIỂU LẬU NĂM hay là MỚI.

TRONG

231 TÊN Á-RẬP TRỊ LÀNH HẾT 232

(Do theo lời phán của các bác-sanh ở ALGER)

Hãng chính : SPÉCIALITÉS PEYRARD

66, Rue de Grenelle PARIS

MOTOCYCLISTES — CYCLISTES

ĐỒNG-CÔNG-HIỆP và Công-Ty

nhà số 244, *đường Lagrandière, SAIGON*

BÁNGỬI và BÁN LẺ

Các đồ phụ tùng xe máy đạp và xe máy dầu. Vỏ và ruột xe máy hiệu WOLBER.

Vỏ và ruột xe máy dầu hiệu DUNLOP (bánh 600 và 650 á talon).

Đèn khí đá cho xe máy dầu (có dynamo và bình nước mạnh).

Bình nước khí đá để cho xe máy dầu (accumulateurs Magondeaux).

Có bán xe máy dầu mới và cũ hiệu :

B. S. A. 4 1/2 H. P., 2 vitesses avec débrayage et mise en marche.

New-Hudson modèle de luxe 1922, 2 1/4 H. P., 2 vitesses avec débrayage et mise en marche.

New-Hudson 2 1/4 H. P., 2 vitesses, mise en marche.

Royal-Enfield 2 1/4 H. P., 2 vitesses avec débrayage et mise en marche.

Alcyon 2 1/2 H. P., 2 vitesses, débrayage et mise en marche.

Gratieux 2 1/2 H. P., 2 vitesses, avec débrayage et mise en marche.

Sau các thứ xe máy dầu.

Sơn xe máy đủ màu.

OÁN-HỒNG-QUÂN *THỨ SÁU* là rồi, *THỨ BẢY* còn tiếp

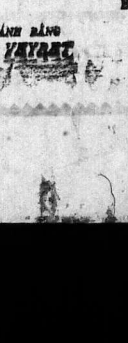

VIN TONIQUE

ET

BI-NUTRITIF

DU DOCTEUR RIP,

Vệ-sanh TƯỚU của Lương-y RIP *chế*

Thứ thuốc rượu nầy là một vị đại bổ gân cốt cùng là trán kiện tinh thần, hết kỳ là bao nhiêu tuổi đều uống đặng cả. Những kẻ tuổi cao khí lực rượu nầy vô, thì ắt đặng cốt lão thanh đồng, mặt mày tươi tốt, coi trẻ, lại mạnh hơn xưa.

Còn con nít liệt nhược, đờn bà mất máu, có huyết bạch, có chửa, những kẻ hao tổn tinh thần, hễ uống rượu nầy vào thì mạnh mẽ lắm liệt, da thịt đỏ săn, tinh thần trên kiện.

Giá mỗi ve là ba đồng bạc.

Có trữ bán tại tiệm thuốc Tây *ở đường Marins số 190, Cholon.*

Dépôt PHARMACIE FRANCO-CHINOISE 190, rue de Marins CHOLON.

ĂN UỐNG CHẬM TIÊU
ĐAU LẮC LÉO
CỐP KHÍ
BỊNH TRÁI KÉ
HUỲT ĐẦU BỘNG

Nước suối **SAINT GALMIER**

MỌI BADOIT

LÀ MỘT THỨ NƯỚC HUỲT HẠNG ĐỨNG TIÊU TIỆN KHÔNG CÓ THỨ NÀO SÁNH BẰNG

HÃNG MỚI CHÁNH SAI PHÁP-CHẾ CÔNG-TY SẮT DANH POINSARD & VEYRAT

BỊNH MẤT MÁU
MỤN MỤC NGOÀI DA
BỊNH MỚI MẠNH MÀ LÂU LẠI SỨC
THẬN VÀ BONG BÓNG
ĐAU MÌNH NHỨT GÂN GỐI

UR LES ANNONCES

PARRESSER :

...eau Bureaux du Journal rue Catinat, 155-157. (fer étage)

...ux Bureaux du Trung-Bắc Tân-Văn.

...chez M. M. Mayence : 2 Cie ... 8, rue Tronchet

...ite à fortait pour les contrats ...longue durée. Les prix sont ...ysables d'avance.

U THUỐC

...hết, mà người mình cứ muốn ...uốc Cẩm-lệ, chẳng ti đặng thì ...hàu thuốc Cẩm-lệ vậy, chính ...Cẩm-lệ vẫn nói như thế. Cái ...ấn bọ rất là khôn khéo, cho ...g xén bớt thuốc quả thuốc gói ...phần hơn người mình, chớ ...ăng to vốn lớn mới chiếm cái ...o hơn người mình đâu, tưởng ...ung-bộ cũng nên lưu-tâm mà

...ột điều, quốc-dân ta nên chỗ ý ...nay chẳng là chỉ đáng thuốc ...ần xứ trồng ra, mà giấy vấn ...à giấy của Tàu đem sang bán ...ế thời người cũng nên tìm cách ...hứ giấy như giấy quyến (nguyên ...đang chẳng là hoàn toàn hơn ...có nghĩa các ngài tiền-bối thu ...ng: Ngày trước có đức ông ...Vương lợi thuốc điếu thường ...ấy tinh mồng cần ta vấn thuốc ...đáng giấy quyến Tàu, vì ngài ...ốc mình thời nên dùng giấy ...ến ». Coi như thế thời lúc ấy ...giờ có bớt năm mười năm mà ...cái ly-xuống như vậy, hưởng hồ ...nghề làm giấy đẹ phát minh ...thứ lắm, các nhà trí-thức bác-...nước mình hà chẳng nên nghiên ...giấy, mà lợi dùng cho hòa với ...hời hầu ích biết bao nhiêu đẹ ...i mình nữa người khỏ cởi lắm.

...phụ-nhân, nhưng cũng ham-...ửa những chuyện bổ ích cho cang thường luân-lý mà đặt cho hạp theo phong-tục. Nên chi mà bọn người ta không vừng vàng sao được, như các bọn khác phần nhiều th cờ tự bổn mà thôi, còn sắp đặt hiết xao mà viện theo phong tục xưa, sao mà có vui có ích cho người ưa xem.

...Vẫn hèm rày tôi cũng ít hay đi đâu, nhân bữa thứ bảy trên rồi đến xem hát nẫu thầy P. Tú, bài tuồng « *Tiếc nghĩa phi thường* » thật là tôi khen ngợi không cùng.

Tiếc vì còn một tháng nữa thầy P. Tú phải đi Lục-lĩnh, nên không còn mấy lần nữa mà ta được xem cho thỏa lòng thích chí.

Đam-Phương nữ-sĩ Huế.

Sté anonyme Trung-huê, manufacture Cochinchinoise de Tabacs, Cigares et Cigarettes

Quai de Belgique nos 217 à 224 Saigon

(Nam-kỳ Trung-huê yên-thảo hữu hạngCông-ty)

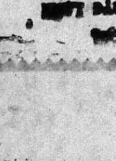

Thuốc điếu hiệu CON Ó mỗi gói 20 điếu.

Thứ thuốc nầy vấn lớn điếu ngon được mỗi điếu hút đặng lâu hơn các thứ thuốc khác.

Thuốc điếu hiệu LÁ TRE mỗi gói 20 điếu.

Thứ thuốc nầy trị danh đã lâu rồi ai ai cũng biết, thiệt là ngon gắt, nhiều người ưa thuốc thiệt ngon thì dùng thứ nầy làm sao cũng vừa ý.

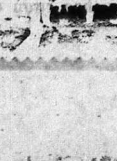

Thuốc điếu hiệu NGÔI SAO mỗi gói 20 điếu.

Thứ thuốc nầy nhẹ thơm, hết rồi miệng còn thơm, thường hết nó thì 2 hàm răng đặng chắt, không khô cổ, và hết hết điếu thuốc rồi mà mấy điếu ngon tay hãy còn thơm dư, mấy ông không ưa thuốc gắt thì đặng thứ nầy rất hợp.

Chư quán muốn ngồi xem mỹ-nhơn ảnh cũng là nằm khán danh sơn hình, vậy nhằm điệp may xin chớ bỏ qua rất uổng.

Nguyên vì bổn hãng chẳng tiết số tiền trọng phí rước thợ danh bọn bên Thượng hải sang qua vẽ tượng mỹ-nhơn và tranh sơn thủy, mỗi bức đều có đính nguyệt phần niên hiệu lịch tân và lịch tây, vải bức dầy sơ ra rất nhiều nhưng mà không phải bán, bổn Công-ty định cách tặn cho như quán như vậy :

Ai có đủ 20 cái bao thuốc Ngôi-sao thì đổi đặng 1 bức mỹ-nhơn và lịch.

Ai có đủ 25 cái bao thuốc Cây-tre thì đổi đặng 1 tấm sơn thủy và lịch.

Ai có đủ 30 cái bao thuốc Con-ó thì đổi đặng 1 tấm sơn thủy hoặc một bức mỹ-nhơn và lịch.

Như ai có ba thứ đủ 30 cái cũng đổi đặng 1 tấm hình và lịch hoặc mỹ-nhơn hoặc sơn thủy.

Chỗ đổi hình và lịch :

Cholon. — Lương-phước-Sanh, Rue Marins n° 338.

Cholon. — Chấn-ký-Lan, Rue Gaudot n° 60.

Saigon thì tại bổn Công-ty, quai Belgique n° 217 à 224.

Vậy ai có bao thuốc không mà nhằm hiệu của hãng nầy thì mau đem đến mấy tiệm đã trên đây mà đổi thứ đặng liền chẳng sai.

PHẢI HÚT THUỐC IMPÉRIALES

A. COURTINAT & Cie — SAIGON

QUELLE EST CETTE MAIN

Celle d'un homme chic car son poignet est orné d'un

BRACELET-MONTRE

"CARR"

MẠ VÀNG HUÊ-KỲ của hãng GRANDE MANUFACTURE D'HORLOGERIE PETOLAT & ARGUENOT ở Besançon.

Kiểu lớn để cho đàn-ông dùng 15 Rubis. — Giá .... 13$50

Kiểu nhỏ để cho đàn-bà và cho đàn-ông, có chiếc vàng đeo và có khóa khảm vàng ..... 11$00

Bán tại: KHO HOÀN-CẦU. — 187, đường Catinat.

Chư-tôn có con muốn cho mạnh giạn thì nuôi ở ằng GRAMINOL. Còn chư-tôn mỗi bữa cơm mà uống một tách SUPERCAO thì chư-tôn sẽ trở nên mạnh.

MUỐN BÁN

VƯỜN TRỒNG CAO-SU Ở QUANH SAIGON

KÊU LÀ **PLANTATIONS BELLAND** LẠI CÓ *NHÀ Ở* VÀ CÓ *MÁY SẤN* CÓ GẦN ĐƯỢC

21.800 CÂY

PHẦN NHIỀU CÂY LỚN ĐƯỢC TỪ *18 TỚI 20 NĂM ĐANG LẤY MỦ.*

AI MUỐN MUA XIN VIẾT THƠ THƯƠNG NGHỊ VỚI **Monsieur COUTURIER** NOTAIRE À **PARIS**, *20 Bard Malesherbes* CÒN MUỐN HỎI ĐIỀU GÌ THÌ VIẾT THƠ HỎI **M. St GERMAIN**, *3 Rue Barbette*, **PARIS (3e).**

PHARMACIE PRINCIPALE

CỦA ÔNG

L. SOLIRÈNE

nhứt hạng bào-chế sư.

KẾ NGHIỆP CHO ÔNG G. RENOUX

Ở ngang nhà hát tây. — SAIGON

Tiệm thuốc nầy đứng bực nhứt đã lâu năm rồi và buôn bán lớn hơn các tiệm khác trong cõi Đông-Pháp nầy.

Tiệm thuốc nầy được có tiếng là nhờ chuyên bán thuốc thượng hạng, nhờ có một ông thầy bào-chế nhứt hạng, vốn là [illegible] xuất thân, đứng xem sóc việc bào-chế thuốc một cách rất kỹ lưỡng, tráng theo toa của các quan thầy thuốc ra cho người ta; lại nhờ có người Tây và người Nam thảy thảy đều tin cậy.

Tiệm thuốc nầy cứ do theo ý người bạn hàng mà bán thuốc, hoặc toán theo toa của quan thầy thuốc mà bào-chế, chớ chẳng hề khi nào làm sai, hay là lúc trong tiệm không có thứ thuốc người ta hỏi rồi không đem thứ thuốc khác mà đổi thế vào.

Tiệm thuốc chánh của ông L. SOLIRÈNE khuyên những bạn hàng:

Nên dùng thuốc của ông L. SOLIRÈNE là một người chủ tiệm rất ngay thẳng, chiêu hiền đãi sĩ;

Vì thuốc tinh tấn, mỗi lần thuốc bên tây gởi qua đều có thí nghiệm cho rõ tốt xấu, thiệt giả;

Vì có bạn hàng đông đảo, nên bán mau hết, không có thuốc cũ;

Vì có quan thầy bào-chế nhứt hạng, [illegible] bào-chế thuốc cho y theo toa của quan thầy.

Hướng truyền

Chỉ-dụ về việc quan-lại hồi-hưu

Ngày 13 tháng giêng năm Khải-Định thứ tám, tòa Nội-các cung lục lời dụ của Hoàng-Thượng ban rằng: Triều-đình đặt ra lệ hưu là cốt để thể cho kẻ nhơn-thần làm tôi lo việc nước lâu ngày đã già-yếu được về an nghỉ. — Vậy nay 1· Thái-tử thiếu-phó, Võ-hiển điện Đại-học-sĩ, quảng-lãnh Hình-bộ Thượng-thơ, sung Cơ-mật-viện Đại-thần, thiên-quảng Khâm-thiên-giám sự vụ, Phò-quang-Bá. là Tôn-thất-Hân, là một vị thạt-phụ trong Triều-đình, lại là một đứng trọng-thần trong Ngân-phái, làm tôi nước đã nhiều năm, lòng trung-cần một tấm không sai, nay đã già-cả ốm-yếu. và cũng đã mấy lần dâng sớ xin về, nghĩ cũng nên niệm lòng chân thành của kẻ lão-thần mà cho về an nghỉ, thời chuẩn cho thăng-thụ Văn-minh điện Đại-học-sĩ, để vinh phụng tân ân mà dưỡng dật. — 2· Trung-quân Đô-thống-phủ, Đô-thống. Chưởng-phụ-sự lãnh Trung-nhứt-vệ Đô-thống là Hường-thỏa.— 2· bis Trung-quân Đô-thống phủ Đô-thống, Chưởng-sự-vụ lãnh Kinh thành Đề-đốc, là Võ-văn-Bân; hai viên ấy làm tôi đã lâu năm, phẩm-trực đã cao, nay cứ nguyên-hàm mà về trí sự, nhưng tự-lại làm việc quan có nhiều công lao nay ban cho Hường-thỏa một cái đại-hạng Kim-khánh, Võ-văn-Bân một cái Kim-khánh, đều có đủ thủy-anh huyền-bội để làm chương-vinh. — 3· Thự Hiệp-tá, là một vị văn-thần tài-thuần học-bác thật là chẳng bỏ làm nho-thần, vừa muốn thác cho việc kinh-tế, nhưng đã có phiến dâng xin về, nên cũng ban cho tôy-chỉ, lại trước chuẩn Hiệp-tá Đại-học-sĩ, và thưởng một cái đại-hạng Kim-khánh và thủy-anh huyền-bội để làm vinh-ân trí-sự. — 4· Thượng-Thơ hàm, sung Cơ-mật-viện Tham-tá, là Nguyễn-đình-Hòe.—4· bis Thượng-Thơ sung Quốc-sử-Giám Toản-tu, là Cao-xuân-Tiếu, hai viên ấy đều chuẩn cho thăng Thự-Hiệp-tá Đại-học-sĩ trí-sự. — 5· Thự-Hình-bộ Tham-Tri là Ưng-Ẩn trước chuẩn thiệt thụ Tham-Tri — 5· bis Thái-Thượng tự-khanh, lãnh Phụng-Hộ-sứ là Ưng-Phùng, chuẩn thăng Thự Tham-Tri.—6· Hậu-ngũ-vệ Chưởng-vệ là Nguyễn-văn-Hửu. — 6· bis Hửu-tứ-vệ Chưởng-vệ, là Đào-Lương, đều chuẩn thăng thụ Thống-Chế. — 7· Thự-Phó Đề-Đốc, lãnh Thanh-Hóa tỉnh Lãnh-Binh, là Lê-văn-Lợi chuẩn thực thụ Phó Đề-Đốc. — 8· Quảng-Trị tỉnh Phó Lãnh-Binh, là Lê-văn-Vinh.— 8· bis Bình-Thuận tỉnh Phó Lãnh-Binh, là Nguyễn-đình-My, đều chuẩn thăng thụ chánh Lãnh-Binh, nhưng Lê-văn-Vinh trong năm Thành-Thái thứ mười có bắt được một tên ngụy Đề-Đốc; lại trong năm Khải-Định thứ sáu tháng tư, có phụng Hội-đồng quyền chưởng chức Tuần-vũ quan phòng tỉnh ấy, huống là tự bấy lâu nay làm việc quan có nhiều lao-cán, nay trước thưởng tam hạng Kim-khánh và thủy-anh huyền-bội, để làm vinh-ân. — 9· Hường-lô tự-khanh, lãnh Chưởng-ấn, là Võ-Thái, trước chuẩn thăng-thụ Thái-Thường tự-khanh. Ấy là đều được tân hàm về hưu-trí cả.

Còn như hưu-bổng thời trước cho Hữu-ty cứu lệ mà chiếu cáo.

KHÂM-THỬ.

THỜI ĐÀM

Cô ba.— Cha chả cái quần lãnh của cô mua ở đâu mà tốt dữ vậy, thiệt đen và mướt quá?

Cô tư.— Vậy chớ cô nó chưa biết chỗ dệt sao? Đã ba năm nay có một cái hãng của một người Annam mình lập ra, dệt lãnh, tốt hơn lãnh tàu và lãnh bắc nhiều lắm. Bữa nào cô rảnh đi vô đó mua thử một cái quần bận thử coi, đã đen mướt mà lại chắc.

Cô ba.— Đã biết vậy mà hồi tới giờ cô nó cũng chưa có nói chỗ nào bán, đặng tôi mau mau đi mua, sẵn dịp cái quần lãnh tàu tôi mới mua cho ba bé trẻ ở nhà nó đã rượng hết.

Cô tư.— Như cô thiệt gấp cứ việc ra mua giấy xe lửa nhỏ đường mé sông, đi tới Cầu-kho hỏi thăm cái hãng của ông Lê-phát Vĩnh ở đâu thì ai ai cũng đều biết.

Hãng dệt máy **LÊ-PHÁT-VĨNH**

Quai de Belgique Caukho (Saigon.

ANCIENNE MAISON PHÚ-TOÀN

ĐÓNG GIÀY TÂY VÀ ANNAM

LÊ-VĂN-BỀN

CHỤP HÌNH VÀ RỌI HÌNH RA LỚN

SAIGON

77-79 Rue Amiral Courbet, (Halles Centrales).

DỊP TỐT

Quí vị muốn mua quần áo rẻ, thì hãy đến tại hiệu

Sté **L. DESMARQUOY** & Cie

Ở đường rue Pellerin, 61, SAIGON

Tại hãng có bán áo sơ-mi, giầy, bâu áo (cols) vân vân, đủ thứ đủ kiểu, giá rẻ lắm m

Cuốn «THỜI-SỰ CẨM-NANG»

NĂM 1928

Cuốn «Thời-sự cẩm-nang» là một bổn sách rất hữu ích cho mọi người, vì trong đó có: Việc chánh-trị, công-văn, sự điều-dưỡng, văn-uyển, việc thông-hành, ngày giờ tàu cùng xe-lửa chạy, viên quan quới chức giúp việc các ti và các tỉnh trong xứ Nam-kỳ, các tổng, các làng, các nơi thắng cảnh vân vân.

Mỗi người nên có một cuốn trong nhà mà dùng.

Sách nầy nay đã gần in xong rồi.

Vậy xin quí ông, quí bà, quí thầy, quí cô:

1· Ở các tỉnh

Gởi thơ lập tức lên cho ông Nguyễn-văn-Của, chủ nhà in «Imprimerie de l'Union» số 157, đường Catinat Saigon, đặng biên để dành mỗi người một cuốn, kẻo chừng in rồi thì hết liền.

2· Ở thành-phố Saigon Cholon

Nhơn dịp rảnh rang, dời gót ngọc đến tại nhà in của ông Nguyễn-văn-Của «Imprimerie de l'Union» số 157, đường Catinat Sai-gon, đặng mua sách ấy trước, nếu chậm trễ thì không còn mà mua.

HÃY TRÁNH KHỎI BỊNH THỔ HUYẾT

BẰNG THỨ THUỐC

PULMOSALVOSE CHANTE

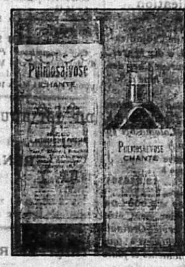

Giá mỗi ve.................... 1$50

Có bán trong các nhà bào tế sư và tại chỗ trữ

Pharmacie Principale

L. SOLIRÈNE

SAIGON

XE MÁY ĐẠP CỦA HÃNG *L. CAFFORT*

HIỆU « ALCYON »

ĐUA ĂN HẠNG NHỨT

Hôm bữa khai trương Trường đua xe máy đạp tại Saigon, bên phía mấy người Langsa đua lãnh phần thưởng của quan Toàn-quyền ban thì *M. Le STUNFF* ngồi xe máy đạp hiệu ALCYON ăn hạng nhứt.

Còn bên phía mấy người Annam đua lãnh phần thưởng khai trương thì *M. Trần-văn-THINH* hạng nhứt, *M. Trần-văn-CHÁNH* hạng nhì, hai vị ấy cũng ngồi xe máy đạp hiệu ALCYON

L. CAFFORT.

N· 32, 34, 36, Rue Catinat. — SAIGON

CÁC NHÀ CHO MƯỚN XE KÉO NẾU MUỐN CẦN KIỆM THÌ NÊN DÙNG MỘT THỨ VỎ XE-KÉO

BERGOUGNAN

MÀ THÔI

Dùng thử VỎ XE của tôi rồi Chư-tôn mới thấy rõ rằng nó TỐT HƠN các thứ VỎ XE hiệu khác

Có bán tại [illegible]:

La Maison L. DESMARQUOY & Cie

61, Rue Pellerin, SAIGON.

Ở đó cũng có bán VỎ XE-HƠI, V[illegible] XE-MÁY, XE MÁY-HƠI và Bandage đây đủ cho X[illegible] CHỞ ĐỒ.

Cho mướn [illegible] LANGSA [illegible] và [illegible] THIỆT TỐT

NHÀ CHỤP HÌNH

PHOTO STUDIO

mới tiếp đặng nhiều cái máy chụp hình hiệu: **GAUMONT, RICHARD, LEROY, MONOBLOC, KOAKN.**

Một mình hãng nầy thay mặt ở tại Đông-pháp cho **Goerg, Fournier, Simon, Beny, Thagee, Franceville, Bellieni, Noel, Courvoisier, Bristallos,** vân vân. Các thứ **Celluloses Planchon**, vân vân.

Máy chụp hình từ 2$95.

Đồ phụ-tùng cần dùng đủ từ 5 90

Ống dòm để coi hát và d[illegible] xem cảnh đồng của **FOURNIER.**

PHOTO STUDIO

gần nhà hàng Continental.

SAIGON.

西貢基源金銀首飾店

Lời rao

Nay tôi xin các Ông các Bà đặng rõ. Tại tiệm tôi ở bên Âu-châu mới gởi qua những hột thủy-xoàn nước trắng xanh, và cũng có các thứ đồ Nữ-trang bằng vàng kiểu mới đủ thứ lại có nhận hột-xoàn lớn nhỏ công làm thiệt khéo lắm.

Các xứ (Thới Tây) cũng có mới gởi qua thứ đồng-hồ treo lớn nhỏ, và kiểu trái quít còn máy móc thì thiệt tốt và chắc có đủ 15 hột chai đi đàng. (15 Rubis) hiệu: «CYMA».

Giá bán nhẹ hơn các tiệm khác, như chư qui khách muốn mua đồ chi, xin tới tiệm tôi sẽ hết lòng tiếp rước.

Tiệm thợ bạc

KYYUN

n. 279, Rue Catinat SAIGON

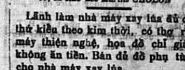

Nguyễn-văn-Chức

50, 52 Rue des Marins CHOLON

Lãnh làm nhà máy xay lúa đủ các thứ kiểu theo kim thời, có thợ ráp máy thiện nghệ, họa đồ chỉ giùm không ăn tiền. Bán đủ đồ phụ tùng cho nhà máy xay lúa.

NHÀ HỌA CHƠN-DUNG

Nguyễn-Đức-Nhuận

73 Boulevard de la Somme 73

(ở ngang ga xe-lửa giữa Chợ-cũ)

SAIGON

Kính trình quí khách:

Nhà họa chơn-dung của tôi lập ra đã đặng bảy năm rồi, vẽ đã khắp nơi sự tinh xảo của bổn hiệu trong ba kỳ đều chán biết. Mới năm rồi bổn hiệu có gởi nhiều bức chơn dung và sơn-thủy qua thành Marseille, dự cuộc đấu-xảo, có đặng thưởng médaille, bằng cấp danh dự và phần thưởng rất xứng đáng.

Hình của tôi vẽ thì thiệt giống y như hình sống tự nhiên và để đời đời mấy trăm năm cũng không phai. Còn cách chế biến của bổn hiệu cũng thiệt lành nghề, như hình đứng muốn vẽ ngồi, hình ngồi muốn vẽ đứng, hoặc sửa áo, khăn, giày quần lại cho đẹp, vẽ thêm hình bông, ô trâu vân vân, thì bổn hiệu cũng vẽ được theo như ý chư-tôn muốn.

Chư qui-vị muốn vẽ xin dò theo bản định giá ở dưới đây, rồi gởi hình chụp đến, và gởi mandat trả trước nửa phần tiền, trong 2 tuần lễ, hình vẽ rồi tôi sẽ gởi đến nhà thơ cho qui-vị.

BẢN ĐỊNH CÁCH VẼ HÌNH

CÁCH VẼ HÌNH	THƯỚC TẤT	GIÁ TIỀN: VẼ VIẾT CHÌ CONTÉ (Crayon conté)	GIÁ TIỀN: SAUCE VELOURS (1)	GIÁ TIỀN: DẦU MÀU VẼ BỐ Peinture à l'huile (2)
Bán ảnh (buste)	0m50X0m65	8$00	15$00	35$00
Bán ảnh (buste)	0,60X0,80	10.00	20.00	40.00
Nguyên hình	0,50X0,60	15.00	20.00	45.00
Nguyên hình	0,58X0,76	20.00	25.00	70.00
Nguyên hình	0,70X1,00	25.00	35.00	100.00

(1) *Sauce velours nầy màu đen mịn tốt lắm, tốt hơn crayon conté, vẽ vô giấy dầy (canson) vẽ y như hình chụp (không có màu).*

(2) *Peinture à l'huile nầy vẽ giống mèo da người, và tay chơn quần áo bàn ghế cũng cho màu giống y như đồ thiệt, coi tươi, như hình sống tự nhiên, tốt đẹp lắm.*

Rượu mạnh hiệu «**DEJEAN**» đã thơm mà lại ngọt làm cho những tay thạo rượu đều thảy khen ngợi

Chỉ một mình hãng **DENIS FRÈRES** *có trữ mà thôi.*

PHARMACIE PRINCIPALE

Tiệm thuốc Tây nầy dọn dẹp theo cách Văn-minh và lớn hơn hết trong Đông-Pháp nầy, lập ra từ năm 1856

Hỏi trước của ông HOLBÉ và RENOUX nay ông SOLIRÈNE nhứt hạng hảo-chế sư kế nghiệp

Ở Saigon ngang nhà hát tây. Bán đủ thứ thuốc tây, tốt thượng hạng và giá lại rẻ. Lục-châu chư quân tử có cần dùng thuốc tây xin hãy viết thơ cho tiệm thuốc nầy mà mua, thì sẽ được vừa lòng.

Cuốn DƯỢC-TÁNH LƯỢC BIÊN đã xuất bản rồi, ai muốn xin, thì viết thơ cho ông L. SOLIRÈNE, ngài sẽ gởi cho không

TIỆM BÁN VÀNG TÂY

HIỆU

CON RỒNG VÀNG

SOCIÉTÉ ANONYME BIJOUTERIE PARISIENNE

Ông GIUNTOLI, *Chủ-nhơn ở tại đường Catinat môn bài số 135 và 143, gần bến Pháp-Việt Khách-lâu*

(Grand Hôtel de France)

Ê — anh thấy không ?

Làm cái gì hai con vịt nó giành vật chi coi chớp nhoáng đi vậy ?

Ah há — nó giành sợi dây chuyền nhận hột xoàn chờ gì; chắc ai mua tại Hãng ông GIUNTOLI, ở đường Catinat, rồi làm mất đó chớ gì.

Hãng ông GIUNTOLI, hiệu con RỒNG VÀNG, có bán dây chuyền nhận hột xoàn nữa sao ?

Chớ cha — em không nghe danh tiếng sao ? Thiếu gì cà-rà bo-tai, bằng vàng, bằng platine nhận hột xoàn, đủ thứ đủ kiểu.

Nói vậy hai anh em mình lại đó mua chơi ! Ở qua cũng nói lại đó mua đỡ nữ trang cho vợ deo tết, vì qua nghe nói lòng nầy bán rẻ lắm.

Hãy hút thuốc hiệu : **« LE NIL »**

LÀ TỐT THƯỢNG HẠNG HƠI HẾT

Hãy nài cho được giấy hút thuốc hiệu « LE NIL » mà mua.

Có trữ bán lại hãng DENIS FRÈRES

và Đại lãnh ở Saigon, Haiphong, Hanoi, Pnom-Penh và Tourane

Đoàn thiên tiểu-thuyết

Gia-đình giáo-dục — *(Tiếp theo)*

Người nói cách nầy, kẻ nói cách khác, mỗi người lại đem mưu tạo ruồng, biếu kẻ lập vườn, nên trở vàng diệp, phải cất đi xuất, tạp, đem vật nơi nhà, để sau cho các cậu.

Mỗ-công xem quyển sách ma xem, thì thấy bao nhiêu chữ cái làm như chữ phù viết thành chữ thúc, chữ thắng viết bằng chữ đăng, chữ khảo viết thành chữ gia, một câu lộn có hai ba chữ không còn nghĩa lý gì, Mỗ công cũng tự hồi là mình sơ suất; không hay xem xét cho cái đã sự học hành biếng dối; đến thế là càng, tuy tôi mạo muội là bổi cần con, mà phần trách nhiệm gia đình vì tật mình đã tránh khỏi cái lỗi ấy, nên cứ than thở với Mỗ quan, lại nói rằng : chú đi cách tương nhà tôi nhiều lại sau nầy hành như không ở ai cả, vợ thì thôi ngoài tuy cần cần mà kỳ thiệt trong thì dung tàng con cái tin dụng tiểu-nhơn, có học đã phá tán đã có mấy lần hầu nghiêm ngặt mà may sao chẳng chết lại được, trong khi thiếu niên, nỗ nói làm chi; chớ như bây giờ tuổi đã quá nửa đời người mà vợ con cứ dở dang mãi thôi, làm khi tôi buồn quá, bực chí muốn tìm non cao nối tiếng mà ở cho rảnh cái nợ đời, trẻ hoài cũng khỏ thân lắm.

Mỗ-quan cười nói rằng : trời để ấu mang cái sự nhọ, thì nhứ cũng phải trả cho xong bác chớ phàn nàn, tôi có một tấc rất hay để nói bác thử có dùng được không, phàm con chưa nhà quyền môn sinh trưởng phú qui chỉ biết coi sự mục-tiêu đó, chớ để mấy ai chịu khó mà nghỉ về sau, cho nên con trẻ không nên cho sung sướng lắm, vì sự sung sướng sinh ra xa hoa, thì tấc phải giảm đức hạnh, đức hạnh không có thời còn mong gì học hành cửa, cái đó là thường tình chơn thấy nghiệm, có đâu tôi, thì theo đòi học tập, chắc đâu sau nầy lại không thành lập đặng hay sao, và lại xa cha mẹ không ai nâng đỡ, biết điều khó nhọc mà gắn cố theo nhẩy theo bạn đua tranh cho kịp người đời, tục ngữ có câu : « đi cho biết đó biết đây, ở nhà với mẹ biết ngày nào khôn.

Mỗ công lấy làm cảm phục mấy lời của Mỗ-quan đã hay về cho ; nhưng mà Mỗ-công có cái tình khác thường, tuy giận thì nói vậy mà sau lại cũng không lo liệu gì cho thấu đáo, và cái lời răn dạy của ông cũng như đờ vật trần thiết, miễn sao có đủ là tốt đó mà thôi, chớ cũng không hay suy xét cái nguyên ấy vì sao mà con cái đến nỗi biếng trễ như thế.

Nhịp vừa tuần chuyển tình khác, Mỗ-quan lại có cái triệu về Kinh. Mỗ-công nhân tiện mới gởi cậu cả Y cho Mỗ-quan, nhờ đem về Kinh mà xin cho cậu nhập Giám, còn hai cậu kia thì ở Bắc-kỳ nói rằng hiện nay tân học thịnh hơn, trong-lại nhà nước cũng trọng dùng chẳng khác mấy ông khoa giáp vậy. Hai thằng Y và Ngữ-ông gỡ cho vào trường Saigon mà học năm ba năm, may ra thi đỗ cái bằng cấp tốt nghiệp, cũng là danh giá như nhau. Mỗ-quan thấy ý ông đã quyết định thì không nói câu gì, nhưng trong lòng nghĩ rằng sau nầy e không khỏi nhiều việc lôi thôi cho ông nữa.

(Mai tiếp.)

DƯƠNG-ĐIỆN

Marchand de Meubles

Rue Catinat, 109-111-113

SAIGON

Tiệm tôi có bán các thứ giường đồng và giường sắt theo kiểu mới.

Bàn-Ghế đủ thứ và tủ có kiến cùng đá cẩm-thạch theo kiểu kim thời.

Xin quí ông, quí bà, sẵn lòng đến tiệm tôi xem thử.

Đây cũng có bán các thứ kiểu hàng ban-ghe thiệt hiệu (Thonet).

PHOTOGRAPHIE ARTISTIQUE ET INDUSTRIELLE

Opérateurs sortant des Ivrs Maisons de Paris

KHÁNH-KY & Cie

THỢ CHỤP HÌNH ANNAM KHÉO HƠN HẾT

Téléphone N° 410

54, Boulevard Bonnard, 54 — SAIGON

TRAVAUX D'AMATEURS

PORTRAITS EN TOUS GENRES

Pose par tous les jours à l'atelier et domicile

PHOTOGRAPHIES SUR ÉMAUX

Portraits donnés à l'encre de Chine sur papier Bristol

TRAVAUX D'ART

CHARBON AQUARELLE GRÉATINO

Retouches artistiques très soignées

CÁO BẠCH

Kính cùng Lục-châu quới khách rõ ; nay tôi mới lập một tiệm hớt đờ đờ yêu tăng xe máy và nay tôi có lập thêm tại đường Mayer, số 29 bis, bán đủ thứ rượu Tây và đồ Cognac, thuốc sì-gà và thuốc hút, gởi kỷ càng, xin quới khách có lòng giúp đỡ cùng mình lấy thảo hai hạng muốn mua món chi thì cứ đến mà xin viết thơ lại tiệm tôi 179, Rue Paul Blanchy, số cũng không sai lầm lòng tiếp đáp.

Nº HUA-THỊ-TÔNG

Cycles & Accessoires

179, Rue Paul Blanchy,

SAIGON

LÀM VÀ BÁN ĐỒ THÊU

Làm những đồ : Quang, hèo, tang tế ; đồ thờ trong chùa : Treo, điếm, liễn-bàn vẽ làm đồ theo trong hạn-hát : Giấp, mũng tàng, cờ, nàng vải vân. Những món đồ đã kể làm đẩy, bước nỉ, hoặc kiểu tiền, đồ nam, đầu phơi, đầu giải chăng không phải mắc. Đồ tốt bán thiệt giá, không nói lếu, không nói xuống, đặng tiện cho quí khách khỏi thất công tới.

Ở Chợ-lớn cũng có tiệm Hiệp-Tren số 82, đường Canton song tôi muốn cho tiện đường cho quí khách, nên lập thêm một tiệm nữa ở đường Espagne số 174 Saigon, bên tay mặt thì Lục-tỉnh khách-sang, hiệu tiệm tôi là Quảng-phá-Hoa kinh điển.

CHỤP HÌNH NGHỆ

GIẤY THUẾ THÂN

CHỤP RA LỚN

LÀM KHUÔN

CÓ BÁN :

Máy chụp hình, kiến, giấy, révéla-teurs, đồ tạp dụng, khuôn, cẳng máy chụp hình, nhôn, ly có khứa lược tắt, than v.v.

Giá rẻ hơn các chỗ khác

BÁN TẠI: **PHOTO-NADAL**

114-120 đường Catinat

Nguyễn-văn-Búp

(THỢ KHẮN ĐEN)

Propriétaire de Salt-Bon & Bình nhâm

LÂU-THIỀU

Chỗ làm khăn bông, Bombay và Nhựt-tạo, đã bền lại đẹp, có yêu cầu tốt. Khăn bết đính lại đặng như thơ vậy, vải nào phải đo ai, bằng nước vôi đã nhiều thứ. Cho mượn dây mông quy y mầu-sắc 5361 4 lớp thôi.

Khăn đặt lê mỗi khăn 3 đồng ; bằng hàng Bombay - bông, công Nhựt-tạo thường hạng. Qui ông mua sỉ phỉ lợi riêng, giá Paste Lái-thiêu không đang bách hình bổi giảm nặng, xin miễn gởi. Con-ve-Recommandé phải đến Poste Thudaumot số 25 phí nhiều tin qui ông rõ vậy đặng ở xin gởi thơ thương nghị cùng ai.

Kính cẩn.

CHUYỆN ARẠP

CHUYỆN MỘT NGÀN LẺ MỘT NGÀY

(Tiếp theo)

« Nầy người buôn bán thành Bạch-gia ôi, khanh hãy vì trăm mà bớt cơn giận dữ. Thật tình là em của khanh phạm tội rất nặng nề, mà chàng đã cung khai ra giữa đó hội, và chàng đã tự trách việc quấy ấy rồi, thì khanh hãy xét lại rằng khanh và chàng một cực mẫu xẩn lâm hai mà ra, khanh hãy nghĩ đó mà bao dung cho chàng.»

Tê-mim nghe bà vua nói bèn đáp rằng : Bẩm nương-nương, tùy theo ý nương nương dạy bảo. Nương-nương muốn cho tôi quên lội chàng, tôi xin vâng thánh ý, miễng là chàng biết lỗi chàng và tự hậu chàng đừng có vu oan cho người ta nữa như vậy.

Tê-mim nói dứt rằng chàng chịu tha lỗi cho em chàng là Rờ-hoang-đế thì nàng Rếp-xi-ma (là bà vua) liền qui xuống, úp mặt xát đất mà cầu trời cho người đui thấy đường lại. Nàng cầu trời chẳng bao lâu, kẻ thấy chàng Rờ-hoang-đế thấy đường lại đặng.

Tình cảnh ấy, làm cho hết thảy những người tại đó đều khen ngợi đều lình thình. Nàng Rếp-xi-ma bảo mấy người xứ lạ đó trở về tử quán, và nói như vầy : Mai sáng, các khanh sẽ trở lại đây một lần nữa thì các khanh sẽ thấy việc nhiệm mầu lạ lùng cho các khanh hơn là đều của các khanh đã thấy bữa nay đó.

Sáng ngày sau, mấy người ấy trở lại đã mặt. Bà vua kêu chàng Tê-mim và ép chàng ngồi nơi một cái ghế phô tơi bằng vàng của bà đã bảo coi quan dọn sẵn ra gần một bên ngai, về cái cuộc nầy. Chàng ngồi rồi, bà vua nói : Nầy người buôn bán thành Bách gia, nay khanh đã rửa sạch sự cực lòng và đều phiền não của khanh rồi. Trăm thấy vậy cũng cảm động về đều oan hoa của khanh, trăm muốn làm cho khanh quên hết việc trước, nên trăm tính gả cho khanh một nàng cung nữ xinh đẹp hơn hết của trăm, rồi như khanh muốn, thì khanh sẽ ở lại trong hoàng cung đây với trăm.

Lẽ thời vàng theo lời của bà vua định, tê ra chàng khóc mà nói rằng : Bẩm nương-nương, nương-nương ra ơn cho tôi nhiều lắm, tôi rất cảm cảnh lòng đại độ của nương-nương, xin nương nương xá tội cho tôi, cho tôi thối thác ơn đây ấy, vì tôi còn sống ngày nào thì nàng Rếp-xi-ma còn ở đình trong tinh thần tôi, chớ không nàng nào khác nữa mà làm cho tôi thương được. Tôi nhờ nàng Rếpxi-ma lắm, tôi không phương gì ăn ở lòng tôi cho được, dầu cho trọn đời tôi tôi chỉ chôn sống nàng mà khóc kể nàng đi nữa thì cũng chưa vừa với cái tình nặng tôi thương mến nàng.

CIX

Nàng Rếp-xi-ma nay gặp chồng lại thấy chồng tin nghĩa vợ mình, và cả đẹp cho chàng từ chối, không chịu lấy nàng cung-nữ của mình nói thứ lòng, nên nói rằng: Nếu trẫm cầu vợ trời cao cho người đừng-bà làm cho khanh quá đỗi ưu tư đó, sống lại đặng, thì khanh có vui về mà thấy nàng lại chăng, và khanh thấy nàng, khanh có nhìn lại nàng là vợ yêu dấu của khanh chăng ? — Nàng nói dứt lời, nàng lấy lựa bao mặt xuống, chàng Tê-mim nhìn biết liền rằng nàng là Rếp-xi-ma.

Cái mừng rỡ của chàng gặp lại vợ xưa cũng chẳng kém gì bơn cái đau lạ lùng cho tên ăn trộm và lẽn mất của va, cho ông chủ tàu và người tuổi trẻ bị bịnh hồi hộp, thấy bà vua vẫn là nàng mà mấy người ấy phạm đến lúc nọ. Bà vua, là nàng Rếp-xi-ma, ôm riết chàng Tê-mim, rồi thuật chuyện nàng lại cho hết thảy những người hiện diện tại đó nghe, ai nấy đều lấy làm đẹp lòng. Nàng bèn dạy lấy ra cho tra ăn trộm một món nên vàng và một cái áo thêu rất khéo cho chàng, với một cái áo cho vợ chàng ; một ngàn đồng vàng cho ông chủ tàu, và cũng một ngàn cho người tuổi trẻ bị bịnh hồi hộp, rồi nàng bước xuống ngai, nắm tay chàng Tê-mim dắc vào phòng việc của nàng, rồi cả hai đều qui đọc kinh cảm tạ trời cao tái hiệp hai người lại. Kế đó, nàng mới nói chàng như vầy : Bởi phép nước không cho thiếp nhượng mão triều cho chàng đội, vậy thì chàng lấy ở đây với thiếp mà chia hưởng phước thanh nhàn với thiếp, còn em cần chàng ta, thì chàng là sẽ làm cho nó được một cái cần phần may mắn. Nàng bèn phong cho chàng Rờ-hoang đế làm Tê-tướng, tức đó chàng lãnh việc trước, ép mình làm đều phải, nên cả thần dân tại en-lốc ấy đều kính chàng.

GHUYỆN HAI NGƯỜI HÀNH LỮ

Qua bữa sau, bà vú mới tả Suất-lưu-mo-mê nói : Xin công-nương cho tôi tuật chuyện chồng rằng việc đi đàng-xa không phải mỗi đi mỗi lần gặp việc hiểm nghèo. — Công-chúa cho phép, bà vú bèn thuật chuyện như vầy.

(Sau sẽ tiếp theo).

HỘI NHÀ-MÁY-XAY-LÚA VIỄN-ĐÔNG

(Rizeries d'Extrême-Orient)

Hội nặt danh vốn hùn 25 triệu quan tiền Langsa đều đồng tất cả

Ở tại SAIGON, đường Belgique, môn bài số 15. — Nhà máy xay và kho trữ ở tại CHOLON

CÓ PHÒNG VIỆC RIÊNG LO VỀ CHUYỆN LÚA

MUA LÚA VÀ LÃNH BÁN LÚA — GIỮM TIỀN LÚA VÀ THẾ LÚA — CHỞ LÚA — LÃNH LÚA GỞI KHO

Trước khi bán lúa, xin hỏi bổn hiệu ; nếu vì điện-phí nào mắc đi không đáng thì viết thơ cho bổn hiệu, bổn-hiệu sẽ đến viếng mà bàn luận. — MUỐN HỎI CHI THÌ BỔN-HIỆU SẴN LÒNG CẮT NGHĨA CHO BIẾT.

CÓ ĐẶT HÀNG NGÀNH TẠI CẦNTHƠ — Và có lập chành mua lúa nơi các chỗ là

Phòng việc : *ở tại đường Belgique, môn bài số 15.*

SAIGON. — IMP. DE L'UNION TIRAGE : 5.500 EXEMPLAIRES *L'Administrateur Gérant :* NGUYỄN-VĂN-CỦA

Tirage : 5245 ex
Saigon le 15 mars 1923